

W **ULDIS ANDERSONS**

FOTO: SARMĪTE LIVDĀNE UN NO SIA «ADZ BIROJS» UN SIA «ARHITEKTA LŠMITA DARBŅĪCA» ARHĪVA

Rīgas Brāļu kapi: restaurācijas un rekonstrukcijas projekti

Objekts: Ziedu altāra atbalsta sienas ziemeļu daļas restaurācija.

Projekta pasūtītājs: RPA «Rīgas pieminekļu aģentūra».

Projektētājs: SIA «Arhitekta LŠmita darbnīca». **Projekta arhitekts:** Laimonis Smitis. **Autoruzraudzība:** Inese Sidraba. **Būvuzņēmējs:** PS «P būve» (SIA «Hansa būve»), SIA «Veseri būve» un SIA «Hansa Interiors Latvia»). **Atbildīgais darbu vadītājs:** Haralds Pielēns-Pelēns. **Būvuzraudzība:** SIA «Gavars».

Projekta būvuzraugs: Nadežda Vasijevska. **Atbildīgais restaurators:** Genādijs Stepanovs. **Būvkonstruktors:** Imants Krusts. **Būvdarbu un restaurācijas izmaksas:** 106 443,89 Ls.

Objekts: Strēlnieku vārtu un piegulošās sienas restaurācija un kapličas ēkas rekonstrukcija. **Pasūtītājs:** RPA «Rīgas pieminekļu aģentūra». **Projektētājs:** SIA «ADZ birojs». **Projekta arhitekts:** Aivars Zavadskis. **Būvuzņēmējs:** PS «P būve» (SIA «Hansa būve»), SIA «Veseri būve» un SIA «Hansa Interiors Latvia»). **Atbildīgais darbu vadītājs:** Haralds Pielēns-Pelēns. **Būvuzraudzība:** Andris Šumskis. **Būvkonstrukcijas:** SIA «Celmiņa būvkonstrukciju projektēšanas birojs». **Būvkonstruktors:** Valters Celmiņš. **Būvdarbu un restaurācijas izmaksas:** 260 024,24 Ls.

Rīgas Brāļu kapos, kas ir viens no Latvijas ievērojamākajiem kultūrvēstures pieminekļiem, pēdējos gados atbilstoši finansiālajām iespējām realizēti diezgan apjomīgi rekonstrukcijas un restaurācijas darbi. Tai pašā laikā, kā atzīst būveksperti un restaurācijas speciālisti, liela daļa 20. un 30. gados veidoto šūnakmens konstrukciju joprojām ir sliktā stāvoklī, kas ar katru gadu tikai pasliktinās vēl vairāk.

Jāsakārto tā, lai spīd un laistās

Par Rīgas Brāļu kapu atjaunošanu atbildīgā institūcija pašvaldības aģentūra «Rīgas pieminekļu aģentūra» līdzekļus rekonstrukcijai un restaurācijai pa daļām saņem no Aizsardzības un Kultūras ministrijas budžeta, tāpat daļu saziedo dažādi fondi un privātpersonas, savukārt kapu uzturēšanu finansē pilsētas pašvaldība. Par šī gada finansējumu rekonstrukcijai un restaurācijai skaidrības pagaidām nav.

GUNTIS GAILĪTIS,
RĪGAS PIEMINEKĻU
AĢENTŪRAS DIREKTORS:

«Rīgas Brāļu kapi un arī Brīvības piemineklis, manuprāt, ir divi vissvarīgākie na-

cionālpatriotiskie objekti, kas ir pilnībā jāsakārto – tā, lai spīd un laistās. Tad Brāļu kapi būs viens brīnišķīgs un elegants tūrisma objekts, kur, ja vien ir labs un zinošs ekskursiju vadītājs, var uzturēties pat vairākas stundas – objekts ir ļoti interesants kā vēsturiskā, tā arī politiskā aspektā. Bet tam visam ir nepieciešama nauda. Tāpēc atkarībā no resursu pieejamības tiek noteiktas prioritātes, un viss kapu komplekss tiek sadalīts atsevišķos objektos, un katram no tiem jāriko atsevišķs konkurss projektētājiem un būvniekiem. Šobrīd avansā realizāciju gaida septiņi izstrādāti un saskaņoti projekti – esam tos sagatavojuši savlaicīgi, lai bez kavēšanās var ķerties pie darba, tiklīdz tiek saņemti līdzekļi.

Pats svarīgākais – respektēt Brāļu kapu autoru ieceres, saglabāt objekta idejisko risinājumu ar priekšlaukumu, Pārdomu ceļu, Varoņu terasi, Svēto uguni, Ziedu altāri un pāri kapulaukam esošo Mātes Latvijas tēlu. Protams, galvenais kompleksa autors bija Kārlis Zāle un viņa skulpturālie veidojumi, taču pie plānojuma un izkārtojuma ir strādājuši arī arhitekti Aleksandrs Birzenieks, Pēteris Feders, dārzu arhitekts Andrejs Zeidaks, un te grūti izcelt, kurš svarīgāks un kura idejas ir dominējošas.»